

CRNA GORA
VRHOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO
Tu.br.96/15
Podgorica, 08.05.2015.god.

U realizaciji mjere broj 1.5.1.1 inoviranog Akcionog plana za poglavlje 23. podoblast Pravosudje, nakon razmatranja na sjednici Vrhovnog državnog tužilaštva od 08.05.2015.godine, donosim

STRATEGIJU
ZA
ISTRAŽIVANJE RATNIH ZLOČINA

Ratni zločini ne smiju biti nekažnjeni.

Borba protiv nekažnjivosti ratnih zločina mora se pojačati efikasnijim istraživanjem, gonjenjem, suđenjem i kažnjavanjem u skladu sa međunarodnim standardima.

U cilju jačanja borbe protiv nekažnjivosti ratnih zločina i uklanjanja do sada uočenih slabosti u ovoj oblasti, Specijalno državno tužilaštvo (u fazi osnivanja) nadležno za krivično gonjenje ratnih zločina, istraživanju ratnih zločina mora, dvostruko, pristupiti:

- identifikaciji događaja gdje su možda bili umiješani potencijalni osumnjičeni crnogorski državljani i
- identifikaciji crnogorskih državljana koji su možda učestvovali u paramilitarnim grupama koje se bile aktivne u toj oblasti tokom rata.

U takvom pristupu, preduzeti sljedeće:

I

1. sakupljati informacije o događajima i mogućim izvršiocima uz pomoć otvorenih izvora (izvještaji nevladinih organizacija i međunarodnih humanitarnih organizacija, knjiga, novinskih članaka...), tužilaštava susjednih zemalja i Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju;

2. sakupljati informacije o članovima organizovanih kriminalnih grupa u državi (pretpostavka je da postoji mogući kontinuitet između kriminalnih grupa koje su bile aktivne tokom rata i organizovanih kriminalnih grupa nakon rata);

3. pribavljati izvještaje policije, bazirane na aktivnostima na terenu, koje su imale za cilj da se identifikuju lica koja su moguće učestvovala u ratnim zločinima (kao što su obavještajne aktivnosti u selima i mjestima porijekla već poznatih lica koja su bila već uključena u ratne zločine).

II

1. pristupiti analizi prikupljenih informacija, pravljenjem veza između događaja i potencijalnih izvršilaca;

2. sačiniti listu događaja i mogućih izvršilaca;

3. sačiniti listu mogućih svjedoka-žrtava ratnih zločina;

4. sačiniti listu svih svjedoka saradnika (izvršilaca koji su odlučili da sarađuju) u regionu (uključujući one koji su dali dokaze u predmetima organizovanog kriminala, što se bazira na pretpostavci da su prethodno postojeće kriminalne grupe iskoristile rat, a zatim nastavile sa svojim kriminalnim aktivnostima).

III

1. pristupiti saslušanju svjedoka-žrtava i svjedoka saradnika;

2. identifikovati pojedinačne predmete;

3. izvršiti prvu pravnu procjenu predmeta, sa fokusom na:

- moguću pravnu kvalifikaciju činjenica (ratni zločin, zločin protiv čovječnosti ili obje kvalifikacije)

- pravo koje treba primijeniti (otvara se problem radnji koje nisu bile kriminalizovane nacionalnim zakonodavstvom u vrijeme izvršenja)

- vrste odgovornosti (direktna odgovornost, saučesništvo, pomaganje);

- komandnu odgovornost (vrsta odgovornosti, posebno krivično djelo);

4. sprovesti i završiti istrage u skladu sa pravnom procjenom.

IV

Pregledati stare predmete ("Morinj", "Bukovica", "Deportacija", "Kaluđerski laz" i dr.) u cilju provjere da li je moguće identifikovati još neke osumnjičene, uzimajući u obzir sve modele krivične odgovornosti i krivična djela.

Mogući problemi tokom istraživanja ratnih zločina

U istraživanju ratnih zločina moguće je da se pojave problemi zbog: nedostatka povjerenja svjedoka-žrtava u policiju i tužilaštvo, oko sprovođenja mehanizama zaštite svjedoka-žrtava i zbog nedostatka saradnje i razmjene informacija između policije i tužilaštva.

Moguća rješenja problema u istraživanju ratnih zločina

Radi prevazilaženja mogućih problema u istraživanju ratnih zločina, preduzeti aktivnosti: na povećanju transparentnosti krivičnog gonjenja ratnih zločina u mjeri koja ne ugrožava započeta istraživanja, na javnoj posvećenosti tužilaštva da istraži ratne zločine i na poboljšanju tužilačkih komunikativnih vještina i tehnika saslušanja svjedoka, pri čemu, kada je neophodno, ponuditi i promjenu mjesta boravka kod primjene zakonskih odredaba o zaštiti svjedoka, te redovno organizovati sastanke istog tužioca i istog policajca i podržavati manje formalan pristup u njihovom odnosu prilikom istraživanja ratnih zločina.

Neophodni resursi

Za istraživanje ratnih zločina, za jedan predmet, formirati tim, sastavljen od jednog tužioca i dva-tri policajca.

Početak realizacije

Aktivnosti i rad nadležnog tužilaštva, po ovom dokumentu, započeće po isteku dva mjeseca od osnivanja Specijalnog državnog tužilaštva.

Odgovornost

Nadležno Specijalno državno tužilaštvo dužno je da po isteku svaka dva mjeseca podnese izvještaj Vrhovnom državom tužiocu o radnjama koje je preduzelo.

Nepreduzimanje aktivnosti i radnji po ovom dokumentu, povlači odgovornost nadležnog tužioca.

VRHOVNI DRŽAVNI TUŽILAC
Ivica Stanković,s.r.